

Maakunta- ja sote-uudistuksen ajankohtaiskatsaus

Asko Peltola
22.11.2018
VATE

Toiminta syksyllä 2018

- Keskitytty niihin asioihin, joita voidaan uudistaa jo nykyisissä rakenteissa ja nykyisellä lainsäädännöllä
- **SOTE-puolella** selvitetty sellaisia maakunnallisen yhteistoiminnan parantamismalleja, jotka eivät riipu uudistuksen etenemisaikataulusta
- **MAKU-asioista** osa viety jo niin pitkälle kuin mahdollista (ilman lakeja) ja osa etenee lakien hyväksynnän aikatauluista riippumatta (kasvupalvelut, maaseutuhallinto)
- **Konsernipalveluissa** toimintoja suunnattu maakunnan tulevaa yhteistyötä hyödyttäviin toimenpiteisiin (esim. yhteistyömahdollisuudet päättyvien sopimusten uudistamisessa, tilojen kartoitus jne.)

Ajankohtaista 11/2018

- Hallitus on sitoutunut viemään uudistuksen maaliin suunnitellusti kohti monialaisia maakuntia
 - myös maakunnissa työn halutaan jatkuvan
- Sote-valiokunta saanut mietintönsä valmiiksi
- Perustuslakivaliokunta aloittanut käsittelynsä, mikä vienee aikaa 4-6 viikkoa; sen jälkeen lakipaketit palaavat sote-valiokuntaan lopullista mietintöä varten
- Lakien eduskuntakäsittely (suuressa salissa) tapahtunee vuodenvaihteen molemmin puolin
- VATE toimivaltainen ajalla **1.2./1.3/1.4. - 31.10./30.11./31.12.2019**
- Maakunnan toiminnan ja talouden neuvottelupäivä tulossa maaliskuussa 2019; aineistoa valmistellaan

Eri maakuntien tilannekuvat

	 E-K	 E-P	 E-S	 Kai	 K-H	 K-P	 K-S	 Kym	 Lap	 Pir	 Poh	 P-K	 P-P	 P-S	 P-H	 Sat	 Uus	 V-S
Järjestämistehtävän rakentaminen	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt
Toimielin- ja hallintorakenne	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt
Palvelutuotannon kilpailukyky	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt
Henkilöstön siirrot ja koulutus	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt
Maakuntien välinen yhteistyö	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt
Osallisuus ja demokratia	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt
Yleiskuva valmistelusta	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt	Edennyt

- Ei edennyt lainkaan
- Edennyt hitaasti
- Edennyt hyvin
- Valmis toteutukseen
- Etenemisessä ongelmia
- Edennyt
- Edennyt erinomaisesti

Uusi aikataulu (muutos kesästä 2018)

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN AIKATAULUSUUNNITELMA

07/18 / 04/2018

- **Maakuntavaalit syys-lokakuulla 2019**
- **Maakuntavaltuustot aloittavat 1.11.2019 / 1.12.2019 / 1.1.2020**
- **Uuden maakunnan rekrytoinnit alkavat 2019 lopulla**
- **Muilta osin aikataulut ennallaan**

SOTEn rahavirrat

ARVIO VUOTUISISTA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON RAHAVIRROISTA

STM 22/01/2018

Valtion
sote-rahoitus
17,05
mrd. €

Sote-
asiakasmaksut
1,53
mrd. €

Maakuntien
sote-tehtävät
18,6 mrd. €
(2016 tasossa)

Rahoitus

Maakunnan
liikelaitoksen
palvelut
yhteensä
16,3
mrd. €

Oma tuotanto
sis. mahdolliset
ostopalvelut
13,2
mrd. €

- Erikoissairaanhoido
- Sosiaalihuolto
- Muu oma tuotanto

Suoran valinnan palvelut
vähintään n. 2,3 mrd. €
sis. hammashoidon n. 0,4 mrd. €

Palvelut asiakassetelillä
n. 1,6 mrd. €

Palvelut henkilökohtaisella
budjetilla n. 1,5 mrd. €

Yksityisen tuotannon rooli

SOSIAALIPALVELUT JA TERVEYSPALVELUT

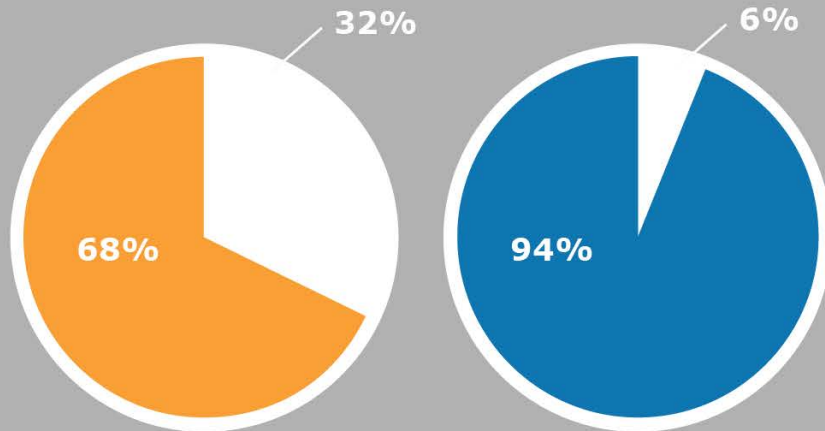
STM 13/02/2018

NYKY-TILANNE*

18,5 mrd.€

sosiaali

terveys

● julkinen ● yksityinen

* arvo 2016 tasossa

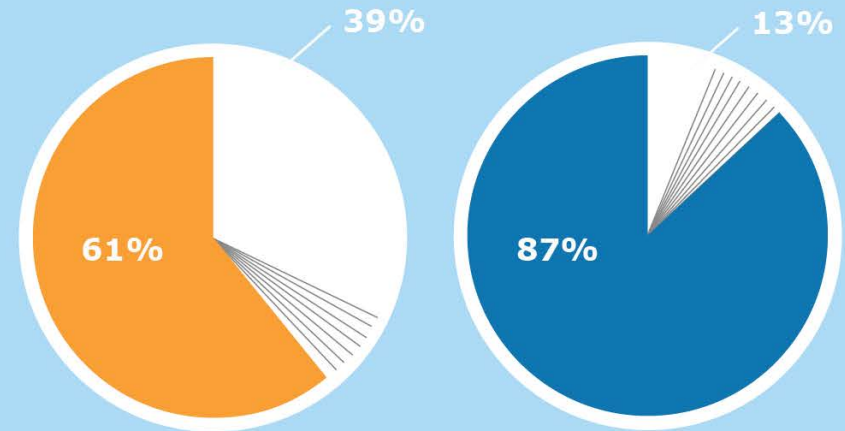
Lähteet: v.2016 Kuntatalous-tilasto, Terveystalouden menot ja rahoitus -tilasto (THL)

VALINNANVAPAUDEN VAIKUTUS v.2024*

18,5 mrd.€

sosiaali

terveys

n. 22%

n. 130%

Yksityisen tuotannon markkinaosuuden kasvu

Kuinka tässä tulee käymään?

- Valtakunnallisesti (ja E-P:llä) vallitsee yksimielisyys siitä, että SOTE-rakenteet tulevat lähivuosien aikana mullistumaan joka tapauksessa; palveluvastuu on saatava laajemmille hartioille
- "Lähtöruutuun" ei palata, vaan toimintatavat ja -rakenteet ovat jo muuttuneet - miten pitkälle niissä seuraavina vuosina mennään, riippuu sotemaku-lakipakettien hyväksymisestä
- Kyse on **kokonaisuudesta**, joka on hyväksyttävä - tai siirrettävä seuraavalle eduskunnalle ja hallitukselle; korjauksia toki voidaan ja pitää tehdä tulevina vuosina
- Uuden maakunnan rahoitus huolestuttaa etenkin muun kuin sote-rahoituksen osalta, mutta kokonaislakipaketti on saatava hyväksytyksi ennen kuin sisältöön voidaan tehdä (tulevaisuudessa) muutoksia
- **Uudistustyö jatkuu, tavalla tai toisella**

Muutosjohtajakokouksen terveisiä

- Annika Saarikko:
 - PeV:n asiantuntijakuulemiset alkavat ensi viikolla; esillä mm. tietosuojakysymykset, asiakassuunnitelma, EU-notifikaation tarve, maakuntien rahoituskysymykset jne.
 - maakuntien on aloitettava toimintansa 2021 alusta
 - kuntayhtymävalmistelu mahdollinen "välivaihe" mutta rahoitus on tarkoitettu monialaisen maakunnan valmisteluun
 - uudistus ei ole täydellinen mutta "riittävän hyvä"
- Päivi Nerg:
 - eri tahoilta viestitään, että valmistelun jatko halutaan turvata, mutta sitä koskevat linjaukset puuttuvat (ei tietoa, millaiselle pohjalle pitäisi valmistella)
 - kaikkien peräänkuuluttama integraatio ei onnistu nykyrakenteita kehittämällä
 - yksityiset yritykset hyötyvät nyt eniten viivästyksistä

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun rahoitustilanteesta ja valmistelutyön jatkamisesta

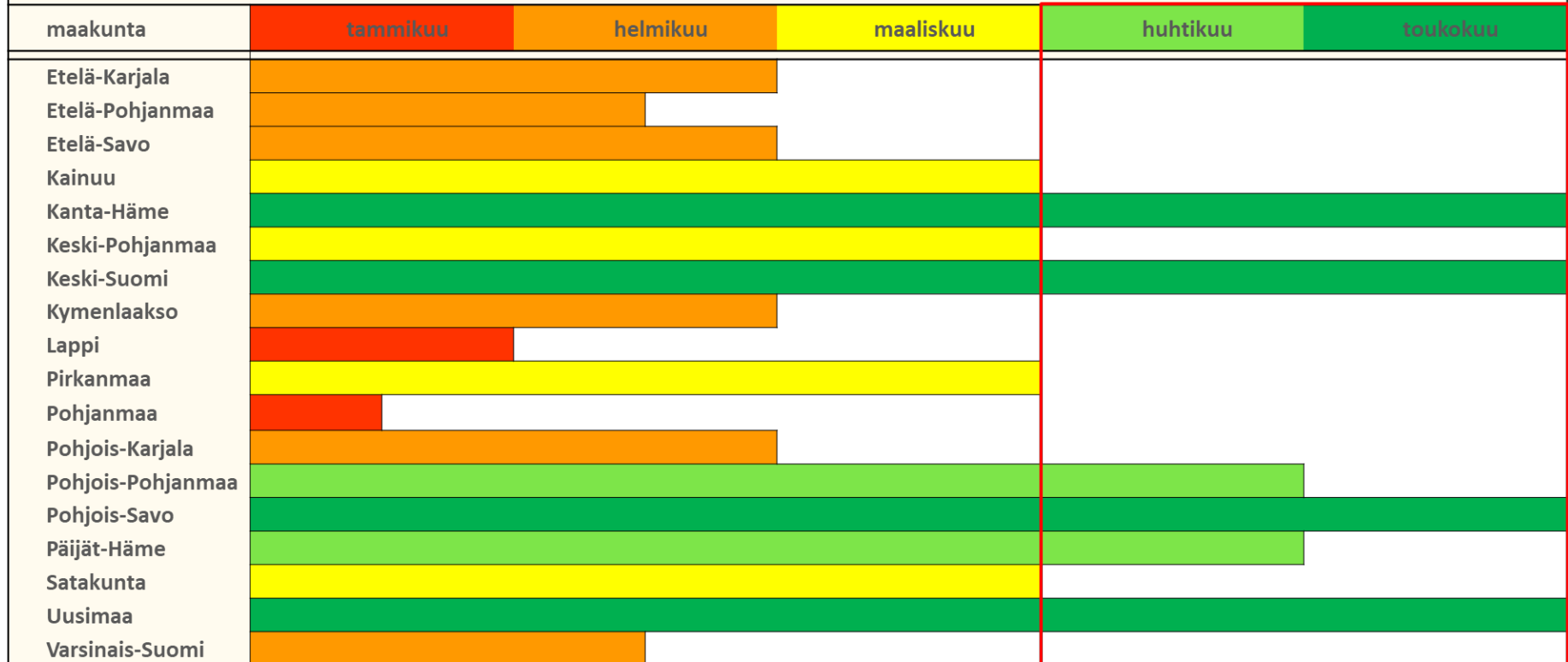
Tähänastiset päätökset

- VATE 15.6.2017 ja 9.8.2017 + maakuntahallitus 28.8.2017 => vastuuvaimistelijat ajalle **1.8.2017 - 31.7.2018**
- VATE 14.6.2018 + maakuntahallitus 18.6.2018 => vastuuvaimistelijoiden työsuhhteita jatkettiin silloisilla työpanososuuksilla **1.8.2018-31.10.2018**
- VATE 18.9.2018 + maakuntahallitus 24.9.2018 => vastuuvaimistelijoiden työsuhhteita jatkettiin entisillä työpanososuuksilla **1.11.2018 - 31.1.2019**
- Syksyllä 2018 valmistelun työpanoksia on osin muokattu (vähennetty) uudistuksen lykkääntymisen johdosta
- VATE ei saa toimivaltaa heti vuoden 2019 alussa, kuten aiemmin ajateltiin => työsuhhteita joudutaan vielä kerran jatkamaan määräaikaisina

Valmistelurahoitus eri maakunnissa

ESIVALMISTELUAVUSTUKSEN RIITTÄVYYS MAAKUNNITTAIN

(ARVIO 11/2018)

Esivalmistelun rahoitus riitettävä 4–6/19 saakka riippuen siitä, koska VATE kykenee ottamaan vastuun valmistelun kustannuksista

VM:n etenemismalli 21.11.2018

- Esivalmistelun jatkorahoituksen päätösten edellytyksenä on, että eduskunta on tehnyt vuotta 2019 koskevan TAE-päätöksen.
- Rahoitushaku
 - Kirje maakuntien liitoille vuoden 2019 alun esiselvitysavustuksen hakemisesta 11/2018.
 - Rahoitusta haetaan esivalmisteluun VATE:n käynnistymiseen saakka.
 - Rahoitusta ei tule hakea "säästöön":
 - Maakuntien perustamisen jälkeen (viimeistään 1.4.2019) rahoitusta myönnetään maakunnalle, ei liitolle
 - Maakuntien liitoilta käyttämättä jäävä rahoitus palautetaan VM:lle
 - Rahoitusta myönnetään realistisiin valmistelusuunnitelmiin, jos vuodelta 2018 siirtyvä rahoitus ei riitä kattamaan jäljelle jäävän esivalmistelun kustannuksia.
 - Käytettävä maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun, ei omavastuuta.
 - Hakuaika 7.1.2019 saakka > päätökset vko 2 > rahat tilillä kaksi viikkoa päätöksestä.
 - Erilliskäyttö mikäli rahat eivät riitä tammikuun loppuun.

Jatkotoimet E-P:n valmistelussa

- Odotellaan VM:n tarkempia ohjeita esivalmistelun jatkorahoituksen hakemisesta
- Laskelmia nykyisen rahoituksen riittävydestä tarkennetaan
- Vastuuvalmistelijoiden työsuhteiden jatkaminen käsitellään VATEn kokouksessa 20.12.2018
- Lisäksi toive, että **VATE esittää eri vastuuvalmistelijoiden taustaorganisaatioille, että ne valmistautuisivat jatkamaan vastuuvalmistelijoille tähän asti myönnettyjä virkavapauksia helmikuun 2019 alusta alkaen vielä kaksi kuukautta siitä eteenpäin, kun VATE on saanut juridisen toimivallan.**

www.uusiiep.fi